

Drugi vatikanski koncil
Dogmatska konstitucija "Dei Verbum": Jedan sveti polog
Odnos između Pisma i predaje (čitanje: Iv 14,25-26)

Draga braćo i sestre, dobar dan i dobro došli!

Nastavljajući čitanje koncilskog dokumenta "Dei Verbum" o božanskoj objavi, danas razmišljamo o odnosu između Svetoga pisma i predaje. Kao pozadinu možemo uzeti dva evanđeoska prozora. U prvome, koji se očituje u dvorani Posljednje večere, Isus u svom velikom oproštajnom govoru učenicima kaže: "To sam vam govorio dok sam boravio s vama. Branitelj – Duh Sveti, koga će Otac poslati u moje ime, poučavat će vas o svemu i dozivati vam u pamet sve što vam ja rekoh. [...] No kada dođe on – Duh Istine – upućivat će vas u svu istinu" (Iv 14,25–26; 16,13).

Drugi nas prizor vodi na brežuljke Galileje. Uskrsli Isus ukazuje se učenicima, koji su iznenađeni i sumnjičavi, te im daje poslanje: "Pođite dakle i učinite mojim učenicima sve narode [...] učeći ih čuvati sve što sam vam zapovjedio!" (Mt 28,19–20). U oba prizora jasno se vidi duboka povezanost između riječi koju je Krist izgovorio i njezina prenošenja kroz stoljeća.

To potvrđuje Drugi vatikanski koncil slikovitim izrazom: "Sveto pismo i sveta predaja usko su povezani i međusobno se prožimaju. Budući da oboje potječu iz istog božanskog izvora, na neki način čine jedno težeći istome cilju." (Dei Verbum, 9). Crkvena predaja teče kroz povijest posredstvom Crkve koja čuva, tumači i utjelovljuje Božju riječ. Katekizam Katoličke Crkve (br. 113) u vezi s tim podsjeća na izreku crkvenih otaca: "Sveto pismo bilo je napisano u srcu Crkve prije nego na materijalnim svitcima" – to jest, u svetom tekstu.

U skladu s Kristovim riječima koje smo spomenuli, Koncil potvrđuje da "predaja apostolskog podrijetla napreduje u Crkvi uz pomoć Duha Svetoga" (Dei Verbum, 8). To se ostvaruje dubljim razumijevanjem koje proizlazi iz "promišljanja i proučavanja vjernika", iz iskustva "dubljeg uvida u duhovne stvarnosti", a osobito propovijedanjem nasljednika apostola koji su primili "pouzdan dar istine". Ukratko, "Crkva u svojem nauku, životu i bogoslužju trajno prenosi svim naraštajima sve ono u što vjeruje" (isto).

Poznata je u tom smislu rečenica svetog Grgura Velikog: "Sveto pismo raste s onima koji ga čitaju." Sveti Augustin već je isticao: "Jedan je govor Božji koji se proteže kroz čitavo Pismo i jedan je Logos koji odjekuje na ustima tolikih svetaca." Božja riječ nije okamenjena stvarnost, nego živa i organska stvarnost koja se razvija i raste u predaji. Ova, uz pomoć Duha Svetoga, razumije njezino bogatstvo i utjelovljuje ju u promjenjivoj stvarnosti povijesti. U tom duhu, sveti naučitelj Crkve John Henry Newman u svojem djelu "Razvoj kršćanskog nauka" ističe da je kršćanstvo – bilo kao zajedničko iskustvo, bilo kao nauk – dinamična stvarnost, živa poput sjemena o kojem Isus govori u prispodobama (usp. Mk 4,26-29): živa stvarnost koja raste snagom unutarnjeg života.

Apostol Pavao više puta potiče svoga učenika i suradnika Timoteja: "O Timoteju, čuvaj poklad koji ti je povjeren" (1 Tim 6,20; usp. 2 Tim 1,12.14). Dogmatska konstitucija "Dei Verbum" odjekuje ovim Pavlovim riječima kad kaže: "Sveta predaja i Sveto pismo čine jedan polog Božje riječi povjeren Crkvi", koji tumači "živi crkveni učiteljski zbor, čija se vlast vrši u ime Isusa Krista" (br. 10).

Pojam “polog” dolazi iz pravnog jezika i označava obvezu čuvanja onoga što je povjereno – u ovom slučaju vjere – te njezina vjernog prenošenja.

Taj “polog” Božje riječi i danas je povjeren Crkvi, a svi smo mi, u različitim službama i poslanjima, dužni čuvati ga u njegovoj cjelovitosti, kao zvijezdu vodilju na našem putu kroz složenost povijesti i ljudskog života.

Zaključno, dragi moji, još jednom poslušajmo riječi “Dei Verbum”, koje veličaju povezanost između Svetog pisma i predaje: one su toliko usko povezane i sjedinjene da ne mogu postojati jedna bez druge – i zajedno, svaka na svoj način, pod djelovanjem jedinoga Duha Svetoga, djelotvorno doprinose spasenju duša (usp. br. 10).